

Український державний університет залізничного транспорту

Рекомендовано на
засіданні кафедри
Менеджменту, публічного
управління та HR-технологій
протокол № 1 від 18 вересня 2023 р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ І АДМІНІСТРУВАННЯ

**блок УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ +
УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ**

I семестр 2023-2024 навчального року

заочна форма навчання

107 – МОА - 320, 137 – МОс – 321

II семестр 2023-2024 навчального року

заочна форма навчання

107 – МОА – 321

Команда викладачів:

Лектор: Лук'янова Олена Миколаївна

Контакти: +380987148069

e-mail: lukyanova-elena@ukr.net,

lukyanova@kart.edu.ua

Години прийому та консультацій: понеділок, середа з 12.40-14.00

Веб-сторінка курсу: <http://kart.edu.ua/mat-po-fak-ua/mat-fac-ekon-tran-ua>

Додаткові інформаційні ресурси: <http://metod.kart.edu.ua>

Харків – 2022

У процесі модернізації економіки України висуваються нові вимоги до ефективності менеджменту організацій, зумовлені підприємницькою активністю, зростанням динамічності бізнес-середовища, поглибленням розвитку ринкової економіки, глобалізацією економічних відносин, розвитком функцій і методів державного регулювання економічних процесів, посиленням конкуренції товарів, послуг та виробництва. Одним з головних елементів ринкового господарювання є організація. Як економічно самостійний об'єкт товарно-грошових відносин і повністю відповідаючи за результати своєї господарської діяльності, організація має сформувати таку систему управління, яка дозволить забезпечити високу ефективність роботи, конкурентоздатність, фінансову стійкість. З подальшим розвитком економічних відносин на підприємствах набувають актуальності управлінські та економічні чинники, а саме питання стратегічного управління, організації оптимальної діяльності підприємства, побудови ефективної організаційної структури, забезпечення сталого розвитку підприємства в умовах нестабільності, конкурентоспроможності, раціонального використання наявних і потенційних можливостей, швидкої адаптації до змін у зовнішньому середовищі.

Курс «Менеджмент і адміністрування» орієнтований на створення можливостей оволодіння і використання основних методів, механізмів та інструментів управління сучасними організаціями, системою адміністративно-державного управління, спрямованими на конкретизацію, розширення та поглиблення знань, вмінь та навичок, що придбані студентами в процесі вивчення попередніх курсів за спеціальністю «Менеджмент».

Тому, курс «Менеджмент і адміністрування» є системоутворюючим та поєднує велику кількість здобутих знань з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

1. **Ціннісно-сміслову компетентність** (формування та розширення світогляду студента в області менеджменту організацій і адміністрування, здатність до розуміння важливості управлінської діяльності на підприємствах всіх галузей економіки, зокрема залізничної галузі);

2. **Загальнокультурну компетентність** (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей, що склалися в Україні та за її межами в області аналізу господарської діяльності, зокрема на залізничному транспорті);

3. **Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у студента зацікавленості у дослідженні стану та перспектив розвитку менеджменту організацій і адміністрування; оволодіння навичками до застосування методів, підходів та інструментів менеджменту організацій і адміністрування в прийнятті управлінських рішень менеджерами);

4. **Інформаційну компетентність** (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації в процесі здійснення управлінської діяльності);

5. Комунікативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів з менеджменту організацій і адміністрування, вміння презентувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері);

6. Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійного прагнення самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного застосування методів та інструментів менеджменту організацій і адміністрування, здатність до розуміння важливості використання сучасних підходів та технологій менеджменту організацій і адміністрування).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Мета вивчення курсу «Менеджмент і адміністрування» – формування системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь у студентів спеціальності «Менеджмент» з управління функціональними підсистемами та елементами внутрішнього середовища організації на всіх стадіях її життєвого циклу. Основне завдання курсу «Менеджмент і адміністрування»:

- сприяти розумінню економічної сутності, характеристик і ролі організації як об'єкта управління;

- сформувати вміння і навички управління організаційними процесами; вміти здійснювати планування діяльності підприємства в цілому, взаємопов'язане планування діяльності окремих функціональних підрозділів підприємства;

- розробляти рішення щодо оптимізації організаційної структури підприємства; визначати потреби ринку та перспективи розвитку власного виробництва;

- розробляти програми та концепції розвитку підприємства; отримувати та опрацьовувати інформацію про стан ринку, на якому діє підприємство та загальну кон'юнктуру ринку;

- визначати стратегічні цілі і тактичні завдання щодо просування продукції на ринку;

- володіти основними теоретичними знаннями з адміністративно-державного управління.

Змістом курсу «Менеджмент організацій і адміністрування» є пояснення таких питань:

- що являє собою організація, її характеристика та види;
- що таке департаменталізація в організації;
- як здійснюється делегування повноважень;
- будова організаційної структури управління та її видів;
- стратегія розвитку організації та критерії її вибору;
- формування організаційної культури організації;
- менеджмент на різних стадіях життєвого циклу підприємства;
- особливості організаційних змін та подолання протидій на шляху їх впровадження;

- управління ефективністю підприємства.

Курс сприяє розвитку стратегічного мислення в отриманні навичок та умінь при управлінні організаціями.

Огляд курсу

Цей курс, який вивчається з вересня по травень, дає студентам глибоке розуміння систематизації теоретичних методів, підходів, інструментів менеджменту організацій і адміністрування, а також формує практичні навички щодо їх застосування для вирішення управлінських завдань.

Курс складається з однієї лекції і одного практичного заняття раз на тиждень. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти самостійно зможуть використовувати на практиці сучасні підходи, методи, інструменти менеджменту організацій і адміністрування з метою отримання ефективних управлінських рішень.

Практичні заняття курсу передбачають вивчення виконання індивідуальних завдань. Практичні заняття курсу передбачають попередню підготовку до виконання курсової роботи. Проект фіналізується контрольними заходами (захист курсової роботи та іспит). Виконання завдань супроводжується посиланнями до суміжних дисциплін, що доповнюють теми завдань, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «Дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Під час обговорення ми запропонуємо вам критично поміркувати над тим, як використовуються логістичні методи та як пристосувати їх до вимог та потреб залізничного транспорту. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Студенти можуть ставити питання, а також обговорювати і аналізувати теми дисципліни поза лекціями. Студенти можуть ставити питання щодо матеріалу курсу, індивідуальних завдань та менеджменту і адміністрування у свій широті їх прояву, зокрема на залізничному транспорті, і отримувати швидкі відповіді від викладачів під час консультацій.

Модуль 3. Управління персоналом

Тема 1 Управління персоналом у системі менеджменту організацій

Тема 2. Управління персоналом як соціальна система

Тема 3. Кадрова політика і стратегія управління персоналом в системі менеджменту організацій

- Тема 4. Кадрове планування в системі менеджменту організацій
 Тема 5. Організація набору та відбору персоналу в системі менеджменту організацій
 Тема 6. Формування колективу організації
 Тема 7. Управління розвитком в системі менеджменту організацій
 Тема 8. Соціальне партнерство в системі менеджменту організацій

Модуль 6. Управління інноваціями

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Понятійний апарат інноваційного менеджменту

- Тема 1. Сутність понять управління інноваціями
 Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт управління
 Тема 3. Державна підтримка інноваційних процесів
 Тема 4. Організаційні форми інноваційної діяльності

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Особливості організаційного розвитку організацій

- Тема 5. Управління інноваційним розвитком організації
 Тема 6. Управління інноваційним проектом
 Тема 7. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації

Менеджмент і адміністрування / схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні завдання для самостійного виконання	
	Курсове проектування	
	Он-лайн обговорення (форум в соціальних мережах)	
	Індивідуальні консультації	
	Іспит	

Практичні заняття курсу передбачають вивчення виконання індивідуальних завдань. Практичні заняття курсу передбачають попередню підготовку до виконання курсової роботи. Проект фіналізується контрольними заходами (захист курсової роботи та іспит). Виконання завдань супроводжується посиланнями до суміжних дисциплін, що доповнюють теми завдань, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «Дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Під час обговорення ми запропонуємо вам критично поміркувати над тим, як використовуються логістичні методи та як пристосувати їх до вимог та потреб залізничного транспорту. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Студенти можуть ставити питання, а також обговорювати і аналізувати теми дисципліни поза лекціями. Студенти можуть ставити питання щодо матеріалу курсу, індивідуальних завдань та менеджменту і адміністрування у свій широті їх прояву, зокрема на залізничному транспорті, і отримувати швидкі відповіді від викладачів під час консультацій.

Самостійна робота

Назва теми
Модуль 3. Управління персоналом
Система управління персоналом в залізничних організаціях
Способи забезпечення рівних можливостей працевлаштування
Планування людських ресурсів в залізничних підрозділах
Аналіз робіт в системі управління персоналом
Процедури найму людських ресурсів
Правила складання та подання резюме
Сучасні форми професійного відбору працівників для залізничного транспорту
Принципи складання та підписання трудового контракту
Сучасні системи оцінювання та атестації персоналу
Розвиток трудової кар'єри в системі залізничного транспорту
Основна заробітна плата і система соціальних виплат у витратах на робочу силу
Преміальні системи заробітної плати
Матеріальна допомога в системі соціального захисту зайнятих та безробітних
Роль профспілок в управлінні персоналом на залізничному підприємстві
Система управління персоналом в залізничних організаціях
Способи забезпечення рівних можливостей працевлаштування
Планування людських ресурсів в залізничних підрозділах
Аналіз робіт в системі управління персоналом
Процедури найму людських ресурсів
Правила складання та подання резюме

Блок 6 Управління інноваціями
Сутність і завдання стратегічного управління інноваціями.
Складові оперативного управління інноваціями .
Сутність Євроатлантичної моделі інноваційного розвитку
Види державної фінансової підтримки інноваційної діяльності.
Теорія довгих хвиль Н. Кондратьєва.
Концепція циклічного розвитку Й. Шумпетера.
Східноазіатська модел інноваційного розвитку.
Особливості інноваційної концепції циклічного економічного розвитку Д. Львова і С. Глазьєва.
Теорія інноваційної економіки і підприємницького суспільства П. Друкера.
Сутність техно-соціо-економічної парадигми.
Поняття «інноваційна діяльність».
Сутність і види інноваційного процесу.
Сутність дифузії інновацій
Етапи інноваційного процесу на макрорівні
Етапи інноваційного процесу в організації.
Основні завдання розвитку НІС України згідно з Концепцією розвитку національної інноваційної системи.
Альтернативна модель інноваційного розвитку.
Поняття та елементи Національної інноваційної системи.
Становлення теорії інноватики у XVIII–IX ст.ст.
Сутність і принципи державної інноваційної політики.

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D

	<u>Достатньо</u> – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Індивідуальні завдання на самостійну роботу:

Студенти виконують індивідуальні завдання (по два на кожен модуль). За вчасне та вірне виконання кожного завдання нараховується до **5 балів** до поточного модульного контролю. За невиконане завдання бали не нараховуються. Хід поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання застосування методів економіко-математичного моделювання та прогнозування в логістиці. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). **Максимальна сума становить 15 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Іспит:

Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Команда викладачів:

Лук'янова Олена Миколаївна - <http://kart.edu.ua/kaf-mia-ua/kolectuv-kafedru-mia/lukyanyva-en-ua> - лектор, доцент кафедри менеджменту, публічного адміністрування та HR-технології УкрДУЗТ.

Освіта: Харківська державна академія залізничного транспорту, 2000 р., «Менеджмент організацій (транспортний менеджмент)», економіст-менеджер. Кандидат економічних наук з 2011 року. Дисертацію захистила у спеціалізованій вченій раді Д 64.820.05 при Українській державній академії залізничного транспорту за спеціальністю 08.00.03 – «Економіка та управління національним господарством», тема дисертації «Шляхи удосконалення застосування лізингу рухомого складу на залізничному транспорті України». Напрямки наукової діяльності: вивчення питань конкурентоспроможності та економічної безпеки залізничної галузі, лізингу рухомого складу залізниць, інноваційно-інвестиційна діяльність на підприємствах залізничного транспорту.

У Вищій школі працює понад 20 років.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з

обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>